

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA TOIMIKAUSI 2023-2024

1. Esiopetusyksikkö
Huhmarnummen päiväkot
2. Esiopetuksen opetus- ja oppimisjärjestelyt
 - 2.1. esiopetuksen toiminta-ajat ja lomat
Syyslukukausi 10.8.-22.12.2023 (91 päivää)
 syysloma 16.10.-20.10.2023 (vko 42)
 joululoma 23.12.2023-7.1.2024

Kevätlukukausi 8.1.-31.5.2024 (96 päivää)
 hiihtoloma 19.2.-23.5.2024 (vko 8)
 - 2.2. esiopetusryhmien rakenne, oppimisympäristö, mahdolliset painotukset
 Huhmarnummen päiväkodin esiopetusryhmä Havusissa on 14 esioppilasta, joista 13 osallistuu myös täydentävään varhaiskasvatukseen. Lisäksi ryhmässä on myös seitsemän viisivuotiasta lasta. Oppimisympäristönä on Havusten omat ryhmätilat ja päiväkodin ja koulun ympäristö piha-alueineen ja lähimetsineen. Oppimisympäristöjä rakennetaan ja muokataan yhdessä lasten kanssa heidän aloitteitaan kuunnellen.
 - 2.3. varhaiskasvatuksen pedagogisten painotusten toteuttaminen esiopetuksessa
 Esiopetusta toteutetaan monipuolisesti leikkien, liikkuen, tutkien ja taiteen keinoin. Toiminnan suunnittelua ohjaa Vihdin kunnan esiopetussuunnitelma, valtakunnallisen esiopetussuunnitelman perusteet, ryhmän oma vuosikello sekä lasten yksilölliset tarpeet ja mielenkiinnonkohteet. Tavoitteena on luoda yhtenäinen polku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja tukea lasten käsitystä itsestään oppijana.

Leikki on osa esiopetusta ja näin pyritään tukemaan pitkäkestoisen leikin toteutumista ja kaveritaitoja. Lisäksi lasten leikkitaitoja tuetaan tarinallisen leikin keinoin pitkin kautta. Lasten leikki-ideoihin tartutaan ja aikuiset pyrkivät omalla toiminnallaan rikastuttamaan lasten leikkiä. Oppimisympäristöä suunniteltaessa ja kehitettäessä otetaan huomioon leikin eri muodot ja pyritään tarjoamaan monipuolisia mahdollisuuksia leikkiin. Aikuinen arvostaa leikkiä sen itsensä vuoksi, mutta leikkiä hyödynnetään myös lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen välineenä. Liikunnan suunnittelussa seurataan Vihdin kunnan varhaiskasvatuksen liikunnan vuosikelloa ja noudatetaan Vihdin varhaiskasvatuksen liikkumisohjelman tavoitteita. Ryhmällä on yksi pidempi ohjattu liikuntahetki viikossa ja lisäksi liikuntaa sisällytetään päivittäiseen toimintaan pihaleikeissä, siirtymissä ja vaihtuvilla taitokorteilla. Liikuntaa myös eheytetään laajasti muihin oppimisen alueisiin. Liikuntahetkiin on käytössä koulun liikuntasali, läheinen hiekkakenttä sekä ympäröivä metsä. Talvella

luistellaan viereisessä kaukalossa ja hiihdetään lähimetsässä. Esiopetuksessa käydään myös uimassa Nummelan uimahallissa. Esiopetuskeskusteluissa nostetaan esiin liikkumisen merkitys hyvinvoinnille huoltajien kanssa.

Lapsen esiopetussuunnitelmaprosessi lähtee liikkeelle tiimin havainnoista sekä kodin ja lapsen näkökulmista. Lapsen esiopetussuunnitelman pohjana toimivat lapsen mielenkiinnonkohteet, vahvuudet ja tarpeet. Huoltajien kanssa käydään esiopetuskeskustelu, jossa selvitetään kodin ja lapsen näkökulma. Lapsen yksilölliseen suunnitelmaan asetetaan tavoitteet pedagogiselle toiminnalle ja menetelmät näihin tavoitteisiin pääsemiseksi.

Lasten esiopetussuunnitelmia käytetään työkaluina koko ryhmän toimintaa suunniteltaessa. Kaikki tiimin jäsenet sitoutuvat esiopetussuunnitelmiin kirjattujen tavoitteiden ja menetelmien toteuttamiseen. Tiimissä yhdessä keskustellaan näistä tavoitteista ja menetelmistä ja pohditaan, miten ne otetaan huomioon ryhmän toiminnassa. Esiopettajan vastuulla on johtaa yhteistä pedagogista keskustelua ja varmistaa, että tiimi tuntee lasten yksilölliseen suunnitelmaan liittyvät tavoitteet sekä koko ryhmän toiminnan pedagogiset tavoitteet.

2.4 retket:

Esiopetusryhmä tekee retkiä lähimetsän alueella sekä laajemmin Vihdin kunnan alueella sekä Uudenmaanalueella lasten kanssa suunniteltuihin kohteisiin.

3. ARVIOINTI

Esiopetuksen laatua arvioidaan yksilötasolla, yksikkötasolla ja järjestäjä tasolla. Arviointi indikaattorit eri tasoille valikoituvat Karvin laadun indikaattoreista, eli laatumittareista varhaiskasvatuspäällikön johdolla varhaiskasvatuksen johtoryhmässä. Arvioinnista saatua tietoa käytetään esiopetuksen toiminnan ja sisällön kehittämiseen kaikilla arvioinnin tasoilla.

Yksilötasolla arvioidaan lapsen osallisuutta suhteessa omaan esiopetuksen oppimissuunnitelmaan ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Yhteisesti sovittuina toimintatapoina käytetään toleranssiympyrää, erilaisia kartoituksia sekä opettajan ja lapsen yhdessä tekemää arviointia lapsen omasta oppimisesta.

Yksikkötasolla arvioidaan ryhmän toimintasuunnitelman ja yksikön esiopetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Järjestäjätasolla arvioidaan varhaiskasvatuksen pedagogisten painopistealueiden toteutumista sekä tehdään varhaiskasvatuksen asiakkaille asiakastyytyväisyyskysely, joka toinen vuosi.

Lisäksi arviointimenetelminä käytössä ovat toleranssiympyrä, sosiogrammi ja läheisyyden kehä.

Esiopetukseen osallistunut lapsi saa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen osallistumistodistuksen.

4. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

4.1. arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista

Lasten määrä ja kuvaus opiskeluhoollon kokonaistarpeesta

Huhmarnummen esikoulussa on 14 esioppilasta. Tehostetussa tuessa on alle viisi esioppilasta ja erityisessä tuessa alle 5 esioppilasta.

Psykologin palveluille tarve on 8h, kuraattorin palveluille 10 h ja neuvolan terveydenhoitajan palveluille on tarve 2 h. Opiskeluhoollon konsultoivana psykologina toimii Kiia Wallin, kuraattorina Hilla Romppanen, neuvolaterveydenhoitajana Anu Tuulivirta ja alueellisena varhaiskasvatuksen erityisopettajana Sirpa Mölsä.

Yhteisöllinen opiskeluhoolloryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa, kerran syksyllä ja kerran keväällä.

Yksikön opiskeluhoolloryhmään kuuluvat yksikön henkilökunta, alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja, neuvolaterveydenhoitaja, psykologi ja koulukuraattori. Tarvittaessa opiskeluhoolloryhmä kutsuu koolle muita asiantuntijoita.

Opiskeluhoolltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä, että yksilökohtaisena opiskeluhoolltona. Yhteisöllisen opiskeluhoolltotyön tukena on Vihdin kunnan opiskeluhoollon ohjausryhmä.

Opiskeluhoollon tarpeet nousevat lasten ja perheiden tilanteista sekä tarpeista. Yksikkökohtainen opiskeluhoolltoryhmä vastaa esiopetuksen opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

4.2. päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi

Yhteisenä teemana esiopetuksessa on toimintakaudelle 2023-2024 yhteisöllisyys ja tunnetaidot. Varhaiskasvatuksen tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet:

- jokaisella lapsella on kaveri
- psykologinen turvallisuus

Varhaiskasvatyksikössä toimii yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Aiheet yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmän tapaamisiin nousevat esiopetuksen ilmiöistä ja tarpeista.

Päiväkodinjohtaja johtaa opiskeluhoitoryhmää ja toimii myös koollekutsujana.

Jokaisen varhaiskasvatysyhteisössä työskentelevän velvollisuus on seurata fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumista. Huolen herätessä työntekijä tuo asian esihenkilön tietoon, joka vie asiaa eteenpäin yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä.

Yksikön toimenpiteet:

Huhmarnummen esikoulussa huolehditaan siitä, että kaikilla on kaveri. Kaikki lapset saavat tuntea kuuluvansa joukkoon ja ketään ei jätetä ulkopuolelle. Toiminnassa panostetaan ryhmäytymiseen ja käytössä on vuorovaikutusleikkikerhon menetelmiä ohjatusti pienryhmissä. Aikuiset tukevat lapsia tarpeen mukaan leikkiin liittymisessä ja vuorovaikutustilanteissa.

Tiimien henkilöstö täyttää Läheisyyden kehä- materiaalin ja tekee sen perusteella toimintasuunnitelman, jota arvioidaan säännöllisesti. Lisäksi lasten keskinäisiä kaverisuhteita arvioidaan yhdessä lasten kanssa sosiogrammin avulla.

4.3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan yksittäisille opiskelijoille annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa. Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä. Opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaan ja opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän opiskeluhoollollisen tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella.

Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja tai varhaiskasvatuksen opettaja toimii pääsääntöisesti koollekutsujana. Ryhmän kokoaja voi olla myös muu opiskeluhuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu, esim. terveydenhoitaja.

Toisin siis kuin pedagoginen ja oppimisen tuki, yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan/opiskelijan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Oppilaan näkemykset huomioidaan häntä koskevissa asioissa iän ja kehitystason mukaisesti. Yksilökohtaisen opiskeluhoitoryhmän tehtävänä on lapsen kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen sekä tukitoimien suunnitteleminen.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus, jonka kirjaa pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen opettaja. Oppilashuoltokertomuksen säilyttää päiväkodin johtaja lukitussa kaapissa.

Oppilashuoltokertomuksesta siirretään kouluun huoltajien luvalla erilliseen lupakaavakkeeseen kirjatut asiakirjat. Päiväkodin johtaja vastaa asiakirjojen siirrosta tulevaan kouluun / esiopetuspaikkaan. Päiväkodin johtaja arkistoi jäljennöksen siirtoluvasta sekä mahdollisesti siirtämättömät oppilashuoltokertomukset.

Huoltaja huolehtii esioppilaan erityisruokavaliotarpeen ilmoittamisesta Vihdin kunnan ohjeistuksen mukaisesti. Päiväkotilapselle, oppilaalle ja opiskelijalle tarjotaan sairauden vaatima erityisruokavalio. Lääkärintodistus vaaditaan, kun kyse on ruokavaliohoitoisesta sairaudesta.

Esioppilaan tarvitsema lääkehoito toteutetaan Vihdin kunnan lääkehoitosuunnitelman /ohjeistuksen mukaisesti. Lapselle laaditaan lääkehoitosuunnitelma.

4.4. yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä päiväkodissa työskentelevien ammattilaisten ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko yhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona. Yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Ryhmäkohtaiset pedagogiset työryhmät kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa. Pedagogiseen työryhmään osallistuvat ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja, alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja, päiväkodinjohtaja ja halutessaan lapsen huoltaja.

Vihdissä opiskeluhoitotyö perustuu yhteistyötä toteuttavien henkilöiden ja tahojen keskinäiseen luottamukseen ja ammatillisuuteen. Yhteistyö huoltajien kanssa rakentuu kuulemiseen, kunnioitukseen, luottamukseen ja dialogiin. Opiskeluhoitopalvelujen tulee olla tasavertaisesti jokaisen oppilashuoltopalveluja tarvitsevan esioppilaan, huoltajien ja esiopetushenkilöstön käytettävissä.

Sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamisesta sovitaan huoltajien kanssa ja lasta kuullen. Varhaiskasvatyüksikkö tiedottaa huoltajille opiskeluhuollon periaatteista ja menettelytavoista toimikauden alkaessa.

Esiopetuksen vanhempainillassa huoltajille kerrotaan:

- opiskeluhuollon käytänteistä esiopetusvuoden aikana.
- esiopetusyksikön monialaisen opiskeluhuoltotyön toteuttajat
- opiskeluhuoltotyön aikataulu esiopetusvuoden aikana. Ennalta sovittujen kokouspäivien lisäksi monialaisen yhteistyön toteuttajat voidaan kutsua koolle tarvittaessa.

Tarvittaessa esiopetuksessa tehdään yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalveluiden eri tahojen kanssa.

4.5. suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaaminen voidaan ymmärtää monella tavalla ja ilmiöstä on olemassa erilaisia määritelmiä. Yleisesti kiusaamisella tarkoitetaan sitä, että joku oppilas/opiskelija joutuu yhden tai useamman muun lapsen tai nuoren toistuvan loukkaamisen, vahingoittamisen ja/tai syrjijmisen kohteeksi pystymättä puolustautumaan tai vaikuttamaan saamaansa kohteluun.

Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista ja pilkkaamista, yksin jättämistä, ilkeitä puheita takanapäin tai mitä tahansa sellaista toimintaa, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Se merkitsee usein myös uhrin eristämistä luokan, ryhmän tai virtuaaliryhmän sosiaalisesta kanssakäymisestä. Kiusaamistilanne ei ole koskaan tasa-arvoisten ja yhtä voimakkaiden nahistelua, vaan kiusattu on alakynnessä ja puolustuskyvyn suhteessa kiusaajaan.

Riidat ja erimielisyydet eroavat kiusaamisesta siinä, että ne ovat usein hetkellisiä, eikä niiden kohteeksi joudu jatkuvasti yksi ja sama oppilas. (MLL 2021)

Korostamme varhaista puuttumista, myös pieniin asioihin, sekä hyviä kaveritaitoja. Toiminnassa keskeistä on huomata hyvä ja kaunis käytös. Kaikilla aikuisilla on velvollisuus puuttua aina havaitsemaansa epäasialliseen käytökseen.

Vihdin varhaiskasvatyüksessä ja esiopetuksessa ristiriitojen ratkaisu tapahtuu MiniVerson eli sovittelun avulla. Henkilöstö perehdytetään MiniVerson käyttöön 2023-2024 toimintakauden aikana. Jokaisen työntekijän tulee tietää riitojen sovittelun periaatteet ja käytänteet, joita sitten sovelletaan ryhmissä lasten ikätason ja valmiuksien mukaan.

Yksikkökohtaiset toimenpiteet kiusaamisen ehkäisemiseksi:

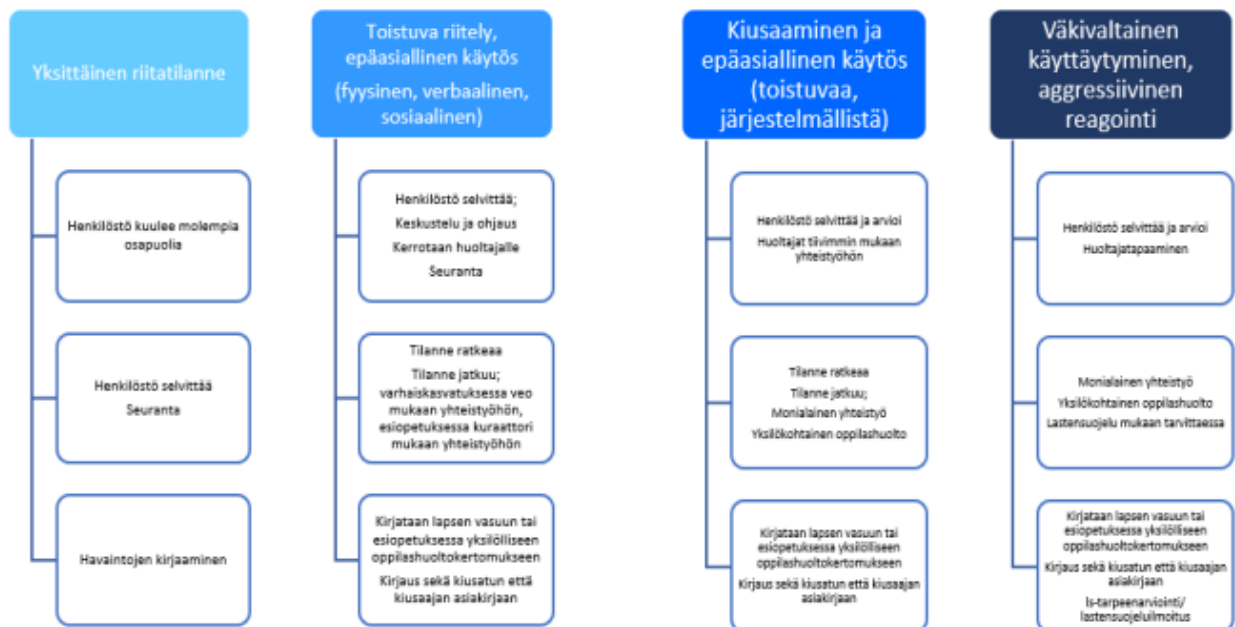
Mahdollisissa ristiriitatilanteissa aikuiset pitävät huolta siitä, että jokainen lapsi saa mahdollisuuden kertoa mitä tapahtui. Lapsia ohjataan pyytämään aikuisen apua tilanteen selvittämiseen ja heitä autetaan selvittämään tilanne rakentavasti.

Tunnetaitoja harjoitellaan koko esiopetusvuoden ja aikuiset sanoittavat lasten tunteita, hyväksyvät kaikki tunteet ja myös auttavat lasta huomaamaan, että tunteet ovat ohimeneviä ja muuttuvia. Lasten kanssa harjoitellaan tietoisuustaitoja ja rauhoittumiskeinoja, jotka ovat tarpeen ristiriitatilanteissa. Lasten kanssa käydään aktiivisesti keskustelua sekä mallinnetaan oikeita toimintatapoja suhteessa toiseen ihmiseen. Materiaaleina käytetään mm. Askeleittain tunnetaitomateriaalia ja Piki-kirjasarjaa kiusaamisen ilmiön käsittelyssä.

Päiväkodin henkilöstö ja lapset osallistuvat MiniVerso-koulutukseen. Henkilöstön koulutus on 6.2.2024 ja lasten koulutus 7.2.2024

MiniVerso-koulutuksen jälkeen henkilöstölle pidetään pedagogisia työpajoja, jotta toimintatapa tulee osaksi toimintaa lasten ja henkilöstön arjessa.

Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa – toimintamalli

4.6. toimenpiteet opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi

Sekä yhteisöllisen, että yksilökohtaisen opiskeluhoiton toteuttamisesta sovitaan aina huoltajien kanssa ja lasta kuullen. Esiopetusyksikkö tiedottaa huoltajille opiskeluhoiton periaatteista ja menettelytavoista toimikauden alkaessa.

Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma sisältyy vuosittain laadittavan esiopetuksen toimintasuunnitelmaan, jonka sivistyslautakunta hyväksyy.

5. OSALLISUUS JA YHTEISTYÖ

5.1 Lasten osallisuuden huomioiminen

Lasten osallisuutta tuetaan tarttumalla lasten ideoihin ja mahdollistamalla niiden toteutuksen. Yhteisen keskustelun, oman mielipiteen esittämisen, toisten kuuntelun ja neuvottelutaitojen harjoittelu ovat osa esiopetuksen toimintatapoja. Lapset oppivat, että heitä kuullaan ja heidän mielipiteensä ja ajatuksensa ovat merkittäviä, lisäksi opetellaan arvostamaan muiden näkemyksiä.

Toiminnan suunnittelussa lasten osallisuus näkyy teemojen valinnoissa. Eri oppimiskokonaisuuksien suunniteltu toiminta sovitetaan yhteen lapsiryhmän kulloisiinkin kiinnostuksenkohteisiin.

Osallisuutta ja ryhmään kuuluvuutta tuetaan myös ryhmäyttämisen keinoin. Lisäksi aikuiset osoittavat omalla toiminnallaan ja tavallaan kohdata lapset, että jokainen lapsi on tärkeä osa ryhmää. Esiopetuksessa toimitaan paljon pienryhmissä ja myös tällä tavoin pyritään takaamaan, että jokainen lapsi tulee kuulluksi, nähdyksi ja kohdatuksi.

Lasten osallisuutta omaan esiopetussuunnitelmaansa lisätään tekemällä lapsen kanssa yhdessä toleranssiympyrä ennen esiopetuskeskustelua.

5.2 Huoltajien osallisuuden huomioiminen

Vanhempien kanssa keskustellaan päivittäin lasta koskevista asioista. Lisäksi vanhemmille viestitään, että he voivat tarvittaessa sopia ennalta hakutilanteeseen hieman pidemmän juttuluhetken ryhmän aikuisen kanssa. Tällöin voidaan varmistaa, että työntekijällä on aikaa keskittyä vanhemman kanssa keskusteluun.

Esiopetuksessa tapahtuvaa toimintaa ja esiopetussuunnitelmaa tehdään näkyväksi huoltajille pedagogisen seinän avulla. Päiväkodin yhteiset juhlat ja tapahtumat ovat huoltajia osallistavia ja lisäävät myös huoltajien keskinäistä yhteisöllisyyttä.

5.3 Yhteistyö nivelvaiheessa

Esi- ja alkuopetuksen siirtymävaiheen yhteistyö

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö rakentuu lapsesta esiopetusvuoden aikana saatuihin kokemuksiin ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman (LEOPS) tai henkilökohtaisen oppimissuunnitelman (HOJKS) tietoihin. Vihdissä lapsen LEOPS ja HOJKS kirjataan Wilmaan.

Tärkein esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tavoite on tehdä lapsen oppimisen polku mahdollisimman eheäksi. Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävänä on antaa luokanopettajalle kaikki opetuksen järjestämisen kannalta tarvittava tieto lapsesta oppijana ja hänen tuen tarpeistaan. Näin luokanopettaja voi suunnitella omaa opetustyötään saamiensa tietojen pohjalta ja lapsen oppimisen polku muodostuu

lapsen tarpeita vastaavaksi. Opinpolkua vahvistaa myös se, että esiopetuksessa hyväksi havaittuja toimintatapoja siirretään kouluun.

Vihdin kunnan sisällä kokoontuu Eskarista Ekalle -yhteistyötiimi, johon osallistuvat erityisopetuksen asiantuntija, varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija, koulun erityisopettajat sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajat. Tiimi kokoontuu vuosittain syyskuussa tarkastelemaan ja kehittämään prosessia sekä marraskuussa käymään alustavasti läpi tuen oppilaiden alustavat tiedot. Maaliskuussa käydään tiedonsiirrot, joihin osallistuvat koulun erityisopettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen opettaja sekä mahdollisuuksien mukaan päiväkodin johtaja.

Esiopetuksesta siirrytään oppilaaksiottoalueiden mukaisiin kouluihin, ruotsinkielisestä esiopetuksesta siirrytään Vichtis svenska skolaniin. Kevään aikana koulu järjestää yhteistyössä esiopetuksen kanssa tarpeen mukaan koulun henkilöstön tutustumiskäynnit esiopetusryhmiin.

Huhtikuussa alkaa Kuusi askelta kouluun- toimintamalli, jonka osana toukokuussa esioppilaat tutustuvat kouluun ja pidetään vanhempainillat. Esiopetus järjestää vanhempainillan, johon kutsutaan koulun edustaja.

Elo- syyskuussa käydään yksilölliset siirtopalaverit, joihin osallistuvat huoltajat, varhaiskasvatuksen opettaja, luokanopettaja, erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä tarvittaessa kuraattori ja muita asiantuntijoita. Tarvittaessa tietoja voidaan siirtää myös jo keväällä, jos se on mahdollista. Päiväkodinjohtaja ja rehtori vastaavat siirtymävaiheyhteistyöstä.

Lapsen tutustuminen koulutyöhön

Kouluun tutustumisprosessi on hyvä aloittaa mahdollisimman varhain esiopetusvuoden aikana.

Yhteisiä tapahtumia voidaan järjestää pitkin toimintakautta mahdollisuuksien mukaan. Koulut järjestävät kouluun tutustumispäivän toukokuussa, johon osallistumisesta vastaavat lapsen huoltajat.

Kuusi askelta kouluun

Vihdin esiopetuksessa on käytössä Kuusi askelta kouluun –toimintamalli, joka on kehitetty auttamaan esiopetusikäisten lasten perheiden orientoitumista koululaisen perheen arkeen. Malli on kehitetty ”Yhdessä olemme enemmän” – LAPE Uusimaa - hankkeessa. Tavoitteina on pienen koululaisen ja hänen perheensä tukeminen koulun alkaessa, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja koululaistaitojen edistäminen. Kuusi askelta kouluun -projektin sisällön suunnittelu ja materiaalin kokoaminen alkavat yhteistyössä huoltajien kanssa, henkilöstö suunnittelee tarkemmin teemat

ja niihin liittyvät toiminnot kuudelle viikolle. Toiminnan käynnistyessä huoltajien kanssa käydään päivittäisiä keskusteluja, jotka liittyvät kyseisen viikon teemaan. Teemat alkavat tutuista päiväkotia, lapsia ja huoltajia koskettavista aiheista ja etenevät lähemmäs koululaisarkea. Teemat kestävät kerrallaan viikon ajan ja jokainen teema sisältää tehtävän sekä lapselle että huoltajalle. ”Läksy” on väline, jolla lapsi oppii yhdistämään koti- ja kouluarjen toisiinsa ja näin turvallisuuden tunne lisääntyy.

Lisätietoa aiheesta Kuusi askelta kouluun-linkistä:

[Hyvinvoiva lapsi oppii ja kasvaa - varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos hyvinvoinnin tukena](#)

Syyskuussa varhaiskasvatuksen opettaja vierailee mahdollisuuksien mukaan 1.-luokassa katsomassa, miten kouluvuosi on alkanut. Käynnin aikana luokanopettaja ja opettaja käyvät keskustelua siirtymävaiheen asioista ja lasten koulunkäynnin alkutunnelmista.

Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman siirto

Esiopetuksen päättyessä opettaja varmistaa, että esiopetusvuoden aikana huoltajan ja mahdollisesti lapsen kanssa käydyt keskustelut on kirjattu Wilma-järjestelmään. Wilma sulkeutuu esiopetuksen päättyessä, jonka jälkeen lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma on Wilmassa luokanopettajan luettavissa. Rehtori vastaa ensimmäisen luokan opettajan perehdyttämisestä siirtokäytänteisiin. Opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellisten tietojen siirtämiseen ei tarvita erillistä lupaa huoltajalta.

Mikäli lapsi siirtyy kouluun muuhun kuntaan, esiopetuksen oppimissuunnitelmasta luovutetaan tulostettu kopio huoltajalle uuteen kouluun vietäväksi. Alkuperäinen dokumentti arkistoidaan.

Pedagogiset asiakirjat ja niihin liittyvät käytänteet

Pedagogisten asiakirjojen laatiminen ja siirto kuvataan esiopetussuunnitelman kappaleessa 5.6 ja 6.3.

5.4 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Esiopetuksessa teemme yhteistyötä Vihdin paikallisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä oman kunnan eri toimialojen kanssa.

6. Turvallisuus / mahdollinen varautuminen poikkeustilanteisiin

Varhaiskasvatusyksiköiden turvallisuus- ja kriisisuunnitelma sekä varautuminen poikkeustilanteisiin löytyy sähköisenä vihti.pelsu.fi/vihti.

Päivämäärä ja päiväkodinjohtajan allekirjoitus

LIITE 1. Kulttuurikasvatussuunnitelma